

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 kwietnia 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie A. P. działającego przez przedstawicielkę ustawową S. P. od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w Ł. z dnia 14 października 2015 roku w przedmiocie ustalenia wyższego stopnia niepełnosprawności.

Powyższe orzeczenie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ł. orzeczeniem o ustaleniu stopnia niepełnosprawności z dnia 11 sierpnia 2015 roku orzekł wobec A. P. lekki stopień niepełnosprawności o charakterze okresowym do dnia 31 sierpnia 2018r., ustalając symbol przyczyny niepełnosprawności 10-N. Po rozpoznaniu odwołania wnioskodawcy działającego przez przedstawicielkę ustawową, orzeczeniem z dnia 14 października 2015r. Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie.

Wnioskodawca ukończy w dniu 23 kwietnia 2017r. 17 lat. Jest uczniem gimnazjum.

U wnioskodawcy rozpoznano przebyty uraz uogólniony w tym głowy ze stłuczeniem lewej półkuli mózgu, stan po operacji ostrego krwiaka nadwardówkowego, niedowład połowiczy prawostronny niewielkiego stopnia, opóźnienie rozwoju psychoruchowego jako konsekwencja przebytego wypadku. Stan ten nie kwalifikuje małoletniego do osób o wyższym niż lekki stopień niepełnosprawności. Wnioskodawca nie jest osobą o znacznie ograniczonej możliwości samodzielnej egzystencji. Niedowład u wnioskodawcy jest niewielkiego stopnia. Nie ma ograniczeń w pełnieniu ról społecznych, wymagających kompensacji przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. Nie jest zależny fizycznie od innych osób.

U wnioskodawcy stwierdza się spowolnienie psychiczne i ruchowe oraz zaburzenia pamięci świeżej i trwałej, zaburzenia sprawności funkcji poznawczych bez cech otępienia. Obniżenie sprawności funkcji poznawczych jest psychopatologicznym wykładnikiem zmian organicznych w obrębie (...) powstałych na skutek urazu głowy w wypadku komunikacyjnym. Nasilenie dolegliwości nie stanowi o niemożności samodzielnej egzystencji. Wnioskodawca jest osobą o lekkim stopniu niepełnosprawności. Nie jest osobą o znacznie ograniczonej możliwości samodzielnej egzystencji. Istotny wpływ na stan zdrowia psychicznego i funkcjonowanie ma współistnienie objawów neurologicznych. Funkcje psychiczne wnioskodawcy, biorąc je pod uwagę bez deficytu neurologicznego, same w sobie nie stanowią przesłanek do zaliczenia wnioskodawcy choćby do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Wnioskodawca funkcjonuje na pograniczu upośledzenia lekkiego i normy. Zakres opieki rodzicielskiej nie wykracza poza przeciętny zakres obowiązków opieki nad dzieckiem w analogicznym wieku. Nadmierna pomoc jeśli chodzi o zdrowie psychiczne jest wręcz szkodliwa. Rehabilitacja wnioskodawcy odbywa się poprzez edukację. Nie wymaga korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji ani zamieszkiwania w oddzielnym pokoju.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy stwierdził, iż odwołanie nie może zostać uwzględnione.

Sąd meriti wskazał, że zgodnie z art.1 ustawy z dnia z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 ze zm.).ustawa ta dotyczy osób, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem:

- 1) o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności określonych w art. 3,
 - 2) o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy - na podstawie odrębnych przepisów lub
 - 3) o niepełnosprawności , wydanym przed ukończeniem 16 roku życia,
- zwanych dalej "osobami niepełnosprawnymi".

Sąd powołał się także na przepis art.3 ust.1 tej ustawy, który rozróżnia trzy stopnie niepełnosprawności, które stosuje się do realizacji celów określonych ustawą: znaczny, umiarkowany i lekki.

Podniósł, że przepis art.4 tej ustawy określa kryteria zaliczania do poszczególnych stopni niepełnosprawności - do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji, do umiarkowanego - osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych, zaś do lekkiego - osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne. Z kolei ust. 4 art. 4 stanowi, że niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

Ustaleń powyższych Sąd Rejonowy dokonał na podstawie materiału dowodowego, w szczególności opinii biegłych, które uznał za logiczne, spójne i wzajemnie się uzupełniające, a z których to w sposób jednoznaczny wynika, że brak jest podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Województwie (...) w zakresie stopnia niepełnosprawności oraz wskazań zawartych w punktach 7-10 orzeczenia Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

Podniósł, że zarówno lekarze orzekający w Zespole do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, jak również biegli lekarze sądowi ustalili u wnioskodawcy lekki stopień niepełnosprawności o charakterze okresowym. Biegli uznali małoletniego za zdolnego do samodzielnej egzystencji, natomiast wskazania odnośnie konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji nie dotyczą wnioskodawcy.

Sąd I instancji podniósł, że wskazania te znajdują zastosowanie u małoletnich do 16 roku życia, w stosunku do których orzeka się wg innych kryteriów, przywołując przepis art.6b ust.3 pkt 8 omawianej ustawy, w którym mowa jest o „dziecku”, natomiast zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia „dzieckiem” jest osoba w wieku do 16 roku życia (§ 1 rozporządzenia).

W związku z powyższym Sąd meriti uznał, że wobec wnioskodawcy nie można orzec o współudziale opiekuna w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, wnioskodawca nie spełnia też warunków do orzeczenia konieczności zamieszkiwania w oddzielnym pokoju ani też orzeczenia konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby. Nie ma także prawa do karty parkingowej, gdyż nie spełnia przesłanek do jej uzyskania (stopień co najmniej umiarkowany oraz znacznie ograniczona możliwość samodzielnego poruszania się).

Sąd I instancji zauważył, iż sam stan chorobowy nie daje podstaw do orzeczenia znacznego stopnia niepełnosprawności ani zmiany charakteru orzeczonego stopnia. Wskazał ponadto, że muszą być spełnione jeszcze inne przesłanki, które Sąd ten zacytował na wstępie - przede wszystkim musiałyby zachodzić konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji.

Przesłanki te – w ocenie Sądu Rejonowego - nie zostały spełnione. Wniosek taki wypływa wprost z opinii biegłych, a także orzeczeń lekarzy z Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

Sąd Rejonowy podkreślił, iż stan psychiczny wnioskodawcy nie powoduje u niego sam w sobie stopnia niepełnosprawności, nawet lekkiego, niepełnosprawność istnieje z uwagi na deficyty neurologiczne, te zaś są uwzględnione w zaskarżonym orzeczeniu. Wnioskodawca nie ma ograniczeń w pełnieniu ról społecznych - jest

normalnie funkcjonującym 17-latką. Fakt, iż znajduje się na granicy normy i upośledzenia umysłowego lekkiego nie powoduje konieczności zwiększonej opieki. Biegła psychiatra w ustnej opinii uzupełniającej szczegółowo wyjaśniła i uzasadniła powyższe.

W niniejszej sprawie Sąd meriti przeprowadził postępowanie dowodowe z urzędu, dopuszczając dowód z opinii biegłych lekarzy. Wnioskodawca nie wykazał, iż zachodzą podstawy do zmiany zaskarżonego orzeczenia. W świetle powyższego Sąd ten uznał opinie biegłych za w pełni wiarygodne i wyczerpujące, zwłaszcza że nie zostały w żaden sposób podważone przez wnioskodawcę. W ocenie Sądu opinie biegłych sądowych są szczegółowe, wyczerpujące i dają pełen obraz stanu zdrowia wnioskodawcy. W tym zakresie biegli w sposób logiczny i przekonujący uzasadnili swoje stanowisko.

Sąd I instancji nie uwzględnił wniosku o przesłuchanie przedstawicielki ustawowej wnioskodawcy na okoliczność jego stanu zdrowia, kondycji psychicznej i problemów edukacyjnych, gdyż te okoliczności były przedmiotem opinii biegłych lekarzy sądowych.

Biorąc powyższe pod uwagę nie było - w ocenie Sądu meriti - podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia w zakresie stopnia niepełnosprawności.

W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 47714 § 1 k.p.c.

Apelacją wniesioną w dniu 29 maja 2017 roku wnioskodawca, reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową, zaskarżył powyższy wyrok w całości.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił :

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

1. - brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie jego oceny z pominięciem istotnej części tego materiału, co w konsekwencji spowodowało dowolną a nie swobodną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego, sprzeczną z zasadami doświadczenia życiowego oraz z zasadami logicznego rozumowania,

2. - pominięcie i nieustosunkowanie się do dowodu z opinii psychologa szkolnego wydanej w dniu 2 września 2015 r., z której w sposób jednoznaczny wynika, iż powód wymaga stałej pomocy osób trzecich, rehabilitacji ruchowej oraz pomocy w rewalidacji procesów poznawczych;

b) art. 217 § 1 i 3 w zw. z art. 227 k.p.c. przez niedopuszczenie dowodu z przesłuchania przedstawicielki ustawowej powoda na okoliczność stanu zdrowia syna, jego kondycji psychofizycznej i problemów edukacyjnych i tym samym błędne ustalenie stanu faktycznego;

c) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez wadliwe sporządzenie uzasadnienia wyroku, którym Sąd jako wnioskodawcę oznaczył M. A. i w związku z tym sposób jednoznacznie stwierdzić w jakiej części uzasadnienie odnosi się do przedmiotowej sprawy – zwłaszcza, że w innej części uzasadnienia Sąd stwierdza, iż „zaliczenie wnioskodawcy do lekkiego stopnia niepełnosprawności jest zgodne z obowiązującymi przepisami i stanem zdrowia nieletniej”. W związku z powyższym brak jest możliwości uznania przedmiotowego uzasadnienia za sporządzone w prawidłowy sposób.

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz § 29 i § 30 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej, poprzez ich niezastosowanie, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, iż powód spełnia przesłanki opisane w w/w przepisach.

W uzasadnieniu wnioskodawca podniósł, że schorzenia u niego stwierdzone utrudniają mu wykonywanie czynności życia codziennego, nadto zgodnie z opinią psychologa szkolnego wymaga on podczas nauki stałej pomocy i wsparcia

z uwagi na problemy z pamięcią krótkotrwałą. Wydany w sprawie opiniom biegłych lekarzy zarzucił brak spójności np. z opinii psychiatry wynika, że powód funkcjonuje na pograniczu upośledzenia i nie wymaga zwiększonej opieki ale jednocześnie, że powód jest normalnie funkcjonującym 17-latkim. Z uwagi na ograniczenia powód nie może wykonywać pewnych zawodów, a jednocześnie problemy z pamięcią utrudniają zdobycie wykształcenia na poziomie średnim i wyższym. Z kolei z opinii biegłego psychologa wynika, że powód (wykazujący obecnie spowolnienie psychiczne i ruchowe oraz zaburzenia pamięci) wymaga stałej rehabilitacji w celu utrzymania funkcjonowania na dotychczasowym poziomie a jej brak spowoduje pogorszenie jego stanu zdrowia co w ocenie skarżącego przemawia za orzeczeniem wyższego stopnia niepełnosprawności.

Zarzucając powyższe skarżący wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zaliczenie powoda do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania
- zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje według norm przepisanych.

W toku postępowania wnioskodawca osiągnął pełnoletniość, udzielił pełnomocnictwa swojej matce reprezentowanej przez pełnomocnika.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd I instancji wydał trafne orzeczenie, znajdujące oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym i obowiązujących przepisach prawa.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ustalenia Sądu Rejonowego w zakresie stanu zdrowia wnioskodawcy oraz ocenę materiału dowodowego, przyjmując je za własne.

Wbrew twierdzeniom apelacji Sąd I instancji nie naruszył przepisów prawa skutkujących koniecznością zmiany lub uchylenia zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się do pierwszego z zarzutów apelacji wskazać należy, że przepis art.233 § 1 k.p.c. stanowi, iż sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów, według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Oznacza to, że wszystkie ustalone w toku postępowania fakty powinny być brane pod uwagę przy ocenie dowodów, a tok rozumowania sądu powinien znaleźć odzwierciedlenie w pisemnych motywach wyroku.

W ocenie Sądu Okręgowego skuteczny zarzut przekroczenia granic swobody w ocenie dowodów może mieć zatem miejsce tylko w okolicznościach szczególnych. Dzieje się tak w razie pogwałcenia reguł logicznego rozumowania bądź sprzeniewierzenia się zasadom doświadczenia życiowego (por. wyrok SN z 6 listopada 2003 r., II CK 177/02, niepubl.).

Podkreślenia wymaga także fakt, że dla skuteczności zarzutu naruszenia swobodnej oceny dowodów nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Koniecznym jest bowiem wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie Sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać jakie kryteria oceny dowodów naruszył Sąd przy ocenie konkretnych dowodów uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając. Ponadto jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to dokonana ocena nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego można było wysnuć wnioski odmienne (post SN z 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, niepubl. wyrok SN z 27 września 2002 r., II CKN 817/00).

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji we właściwy sposób zgromadził i rozważył materiał dowodowy, dokonał jego oceny bez pominięcia istotnej części tego materiału, a tym samym nie doszło do dowolnej, a do swobodnej oceny tego materiału, niesprzecznie z zasadami doświadczenia życiowego ani z zasadami logicznego rozumowania.

Wskazać w tym miejscu należy, że dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy istotne było ustalenie faktycznego stopnia niepełnosprawności wnioskodawcy w oparciu o stan jego zdrowia, a zatem wymagane były wiadomości specjalne. W tym celu słusznie – na podstawie art.278 k.p.c. - został dopuszczony przez Sąd I instancji dowód z opinii biegłych sądowych psychologa oraz lekarzy psychiatry i neurologa.

W ramach przyznanej swobody w ocenie dowodów – art. 233 k.p.c., Sąd I instancji powinien zbadać wiarygodność i moc dowodu z opinii biegłego sądowego, dokonując oceny tego dowodu według własnego przekonania i na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (por. wyrok SN z 2003-10-30 IV CK 138/02 L.).

Sama polemika z opinią biegłego nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (por. wyrok SN z 2002-01-09 II UKN 708/00 L.). Dla obalenia twierdzeń biegłego specjalisty nie wystarcza bowiem przeświadczenie strony, iż fakty wyglądają inaczej, lecz koniecznym jest również rzeczowe wykazanie, iż wystawiona przez biegłego opinia jest niespójna bądź merytorycznie błędna.

Dowód z opinii biegłych jest przeprowadzony prawidłowo, jeżeli sądy uzyskały od biegłych wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania, a tylko brak w opinii fachowego uzasadnienia wniosków końcowych, uniemożliwia prawidłową ocenę jej mocy dowodowej (por. wyrok SN z 2000-06-30 II UKN 617/99 OSNAPiUS 2002/1/26).

Sąd Rejonowy podstawą swego rozstrzygnięcia w rozpoznawanej sprawie uczynił opinie biegłych lekarzy psychiatry (wydanej na podstawie opinii psychologa) i neurologa. Sąd Okręgowy podziela w całej rozciągłości ocenę poczynioną przez Sąd I instancji, iż złożone w sprawie opinie podstawowe jak i uzupełniające biegłego psychiatry (w tym i biegłego psychologa) a także biegłego neurologa w zakresie oceny stanu zdrowia wnioskodawcy były rzetelne, sporządzone zgodnie z wymaganiami fachowości i niezbędną wiedzą, w oparciu o dokumentację lekarską ubezpieczonego, wywiad i szczegółowe badania przedmiotowe. Wynikające z nich wnioski – wbrew twierdzeniu apelanta - były logicznie i prawidłowo uzasadnione, nadto nie zawierały braków i wyjaśniały wszystkie okoliczności istotne dla rozstrzygnięcia sprawy.

Nie mógł stanowić uzasadnionej podstawy apelacji podniesiony zarzut pominięcia przez Sąd Rejonowy opinii psychologa szkolnego z dnia 2 września 2005 roku, która - w ocenie skarżącego - jest tożsama z opinią biegłego sądowego psychologa, a więc winna prowadzić do stwierdzenia istnienia u wnioskodawcy upośledzenia kwalifikującego go do wyższego niż lekki stopnia niepełnosprawności.

Wskazać w tym miejscu należy, że ustne uzupełniające opinie biegłych zarówno lekarza psychiatry jak i psychologa zostały złożone na rozprawie przeprowadzonej z udziałem pełnomocnika przedstawicielki ustawowej wnioskodawcy. Zagwarantowana więc została obu stronom możliwość zadawania pytań osobie wydającej opinię. Z protokołu rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie zaskarżone orzeczenia wynika, że biegli do wskazanej materii się odnieśli, logicznie i – wbrew twierdzeniu skarżącego – biegła psychiatra spójnie uzasadniła swe stanowisko, podnosząc, że wskazaniem do pomocy ze strony innych osób jest jedynie głębokie upośledzenie umysłowe lub umiarkowane upośledzenie umysłowe z deficytami neurologicznymi lub zaburzeniami psychicznymi. Biegła ta (posiłkując się opinią psychologa) określiła jaki jest obecnie stan zdrowia wnioskodawcy oraz możliwości funkcjonowania i radzenia sobie przez niego w życiu codziennym z uwagi na stwierdzone schorzenia.

Jednocześnie zauważyć należy, że po przeprowadzeniu dowodu z uzupełniających opinii biegłych psychologa, psychiatry a także neurologa pełnomocnik wnioskodawcy nie składał dalszych wniosków o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych tej samej specjalności.

Powyższe oznacza, że opinie biegłych były we wskazanym zakresie wyczerpujące i w sposób logiczny wyjaśniały podstawy tak sformułowanych wniosków końcowych. Trudno natomiast oczekiwać, by Sąd Rejonowy wyręczał stronę w sytuacji gdy uważa ona, że opinia nie spełnia wszystkich wymagań niezbędnych do uznania za pełnowartościową. Brak aktywności dowodowej odnośnie niewyjaśnienia kwestii, co do których miał wątpliwości czy zastrzeżenia, obarcza jedynie apelującego.

Z tych samych względów nie zasługuje na uwzględnienie zarzut wnioskodawcy polegający

na pominięciu i nieustosunkowaniu się do dowodu z opinii psychologa szkolnego wydanej w dniu 2 września 2015 r., z której – zdaniem skarżącego - w sposób jednoznaczny wynika, iż wymaga on stałej pomocy osób trzecich, rehabilitacji ruchowej oraz pomocy w rewalidacji procesów poznawczych. Jest to dokument prywatny, który nie może zastępować dowodów z opinii biegłego odpowiedniej specjalności. Aby można było wyprowadzić bezstronne wnioski Sąd powołuje dowód z opinii biegłych sądowych, ponieważ tylko taki dowód może być miarodajnym dla sprawy.

Sąd Rejonowy oparł się w kwestii oceny stanu zdrowia wnioskodawcy na opiniach wskazanych biegłych. W szczególności odpowiedź w tym zakresie została udzielona w sposób wyczerpujący już przez biegłą psychiatrę, która to wskazała, że poziom umysłowy wnioskodawcy pozwala mu na kontynuowanie nauki, w tym ukończenie szkoły średniej, przy odpowiedniej stymulacji ze strony jego środowiska. To, że z uwagi na fakt pozostawiania osobą małoletnią wnioskodawca nadal oczekiwał ciągłej opieki mimo, że z uwagi na jego możliwości intelektualne mógłby sam o siebie zadbać, nie oznacza, że istniała po jego stronie potrzeba pomocy osób trzecich w rozumieniu przepisu art.4 ust.2 powołanej ustawy.

W tej sytuacji wobec dostatecznego wyjaśnienia okoliczności spornych, niezbędnych dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy uznać należy, że omawiany zarzut jest niezasadny.

Zgodnie z art.217 § 1 k.p.c. strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej.

W postępowaniu przed Sądem I instancji wnioskodawca, działający przez matkę reprezentowaną przez zawodowego pełnomocnika, nie był ograniczony co do możliwości przedstawienia swych twierdzeń i dowodów w kwestiach istotnych dla rozstrzygnięcia sporu. Pomimo tego nie wykazał, iżby dokonana przez wskazanych biegłych ocena stanu jego zdrowia i zdolności do pełnienia ról społecznych była niepełna, czy też merytorycznie błędna.

W szczególności nie sposób zgodzić się z twierdzeniem apelacji, iż na wskazanej ocenie zaważył fakt oddalenia przez Sąd Rejonowy wniosku o dopuszczenie dowodu z zeznań przedstawicielki ustawowej powoda na okoliczność stanu zdrowia syna, jego kondycji psychofizycznej i problemów edukacyjnych.

W przekonaniu Sądu Okręgowego wskazane dowody - wbrew stanowisku apelanta - nie posiadają waloru istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia w rzeczywistości. Co znamienne, zgodnie z treścią art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721 t.j.) do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych. Tym samym celem zaliczenia wnioskodawcy do konkretnego stopnia niepełnosprawności (w tym wypadku umiarkowanego), niezbędne jest między innymi obiektywne stwierdzenie wymogu - konieczności zapewnienia czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych, nie zaś samego faktu udzielenia tego typu wsparcia. Wykazaniu przesłanki wspomnianej „konieczności” bezsprzecznie może służyć tylko i wyłącznie dowód z opinii biegłego specjalisty posiadającego stosowne wiadomości specjalne w tym zakresie i dającego rękojmię należytego wykonania czynności biegłego, nie zaś opinia osób bliskich wnioskodawcy co do jego niesamodzielnego funkcjonowania.

Podnieść należy, iż osobie niepełnosprawnej może być udzielane wsparcie nawet wtedy, gdy wymóg taki - obiektywnie z uwagi na uwarunkowania medyczne (oceniane przez specjalistów) - nie istnieje. Dlatego relacji matki wnioskodawcy

w przedmiocie stanu zdrowia wnioskodawcy oraz zapewniania mu opieki lub pomocy z uwagi na niezdolność do samodzielnego pełnienia ról społecznych żadną miarą nie sposób uznać za podstawę faktyczną orzeczenia w sprawie. Z tych też względów przedmiotowy wniosek zasadnie został oddalony, jako nieprzydatny dla ustalenia okoliczności prawnie doniosłych.

Wprawdzie, co podnosi apelujący, Sąd Rejonowy w treści uzasadnienia skarżonego wyroku jako wnioskodawcę błędnie oznaczył M. A. oraz wskazywał w rozważaniach. Pomimo przedmiotowej omyłki, świadczącej w ocenie Sądu Okręgowego o niestaranności Sądu Rejonowego przy sporządzeniu uzasadnienia, nie ulega wątpliwości, że pozostałe ustalenia tego Sądu – w części merytorycznej – odnoszą się do wnioskodawcy i jego stanu zdrowia, co wynika z treści przywołanych w uzasadnieniu opinii biegłych sądowych, kierujących swe wnioski do wnioskodawcy, a nie innej osoby. Tym samym skarżone orzeczenie poddaje się kontroli instancyjnej i mimo podnoszonej nieprawidłowości co do danych personalnych skarżącego zarzut apelacji w tym zakresie nie może skutkować wzruszeniem prawidłowego orzeczenia.

W kontekście powyższych rozważań przyjęć zatem należy, iż prezentowana w apelacji argumentacja jest chybiona i jako taka nie może się ostać. Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie. Trafnie wywiódł na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, iż wnioskodawca jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim, nie zaś umiarkowanym.

Sąd drugiej instancji zważył więc, iż zaskarżone rozstrzygnięcie w świetle zgromadzonego materiału dowodowego odpowiada prawu. W tych warunkach zarzuty naruszenia prawa procesowego - art. 233 § 1 k.p.c., art. 217 § 1 i 3 w zw. z art. 227 k.p.c., art. 328 § 2 k.p.c. poprzez uchybienia w zakresie przeprowadzonego postępowania dowodowego i oceny dowodów czy wadliwe sporządzenie uzasadnienia wyroku, uznać należy za chybione.

Akceptacja powyższego czyni bezzasadnym apelacyjny zarzut naruszenia prawa materialnego tj. art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz § 29 i § 30 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, poprzez ich niezastosowanie, podczas gdy z okoliczności sprawy wynika, iż apelujący spełnia przesłanki opisane we wskazanych przepisach.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację, jako bezzasadną.

Przewodniczący: Sędziowie:

K.W.